

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

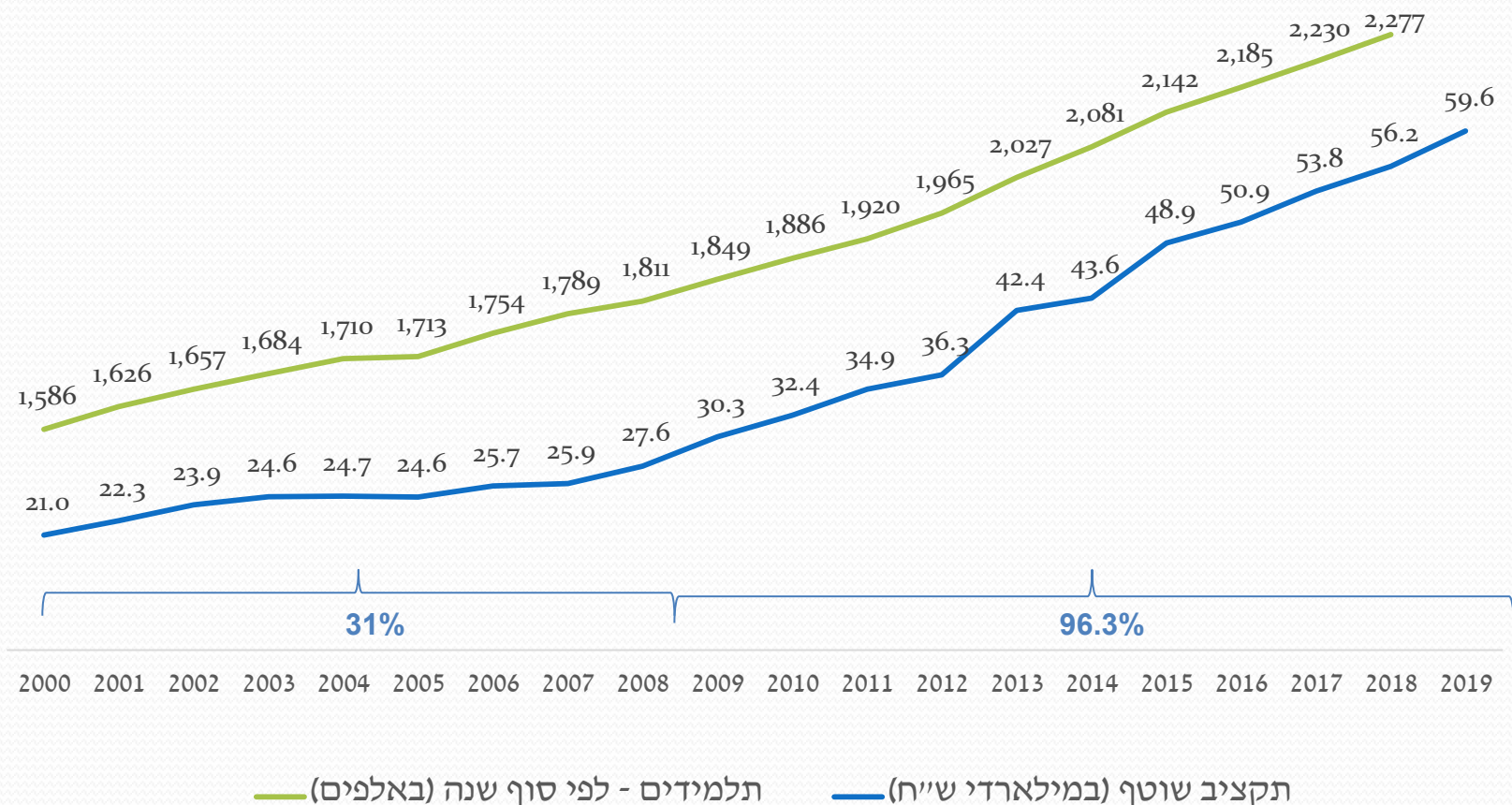
מערכת החינוך

מגמות רב-שנתיות

ירושלים, חשוון התשע"ט, נובמבר 2018

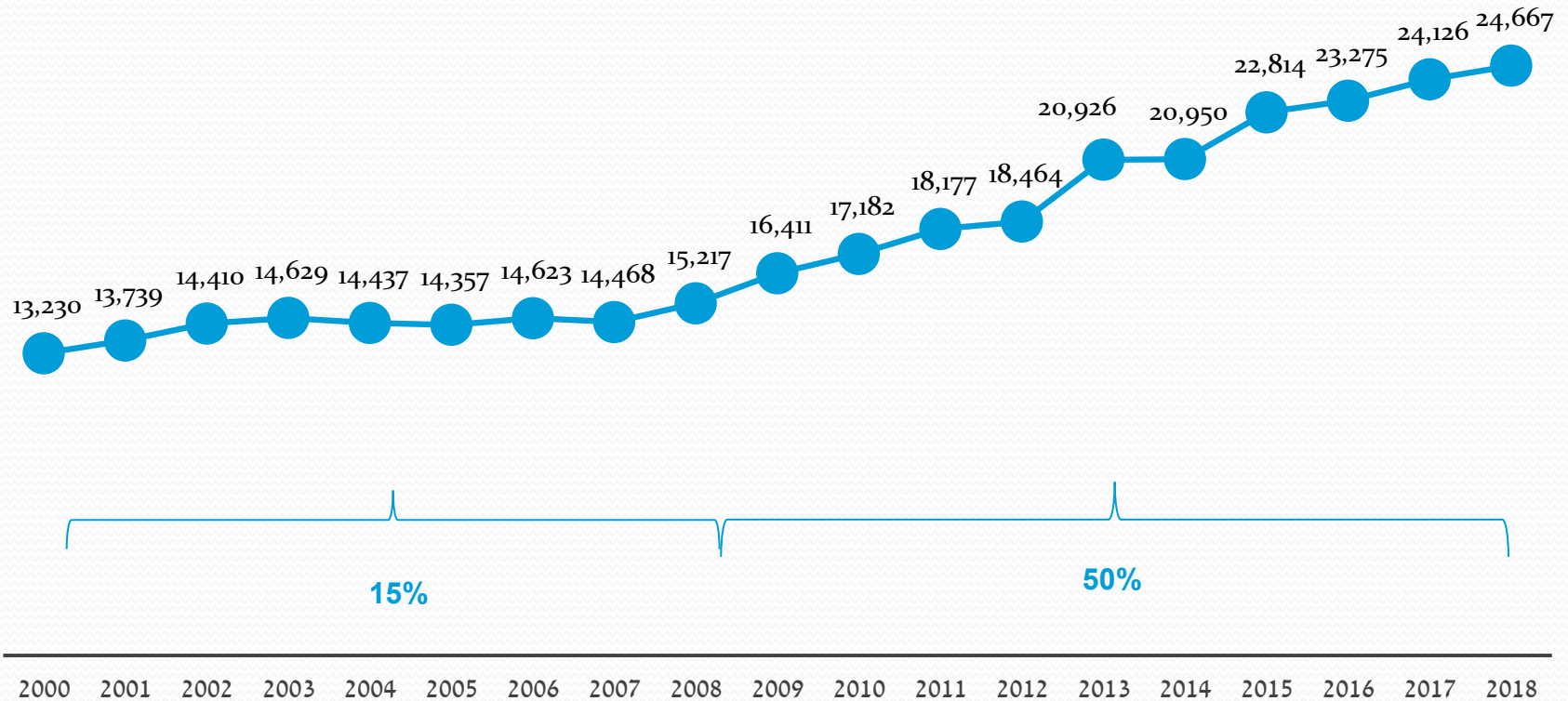
תקציב בסיס ביחס למספר התלמידים - מגמה רב שנתית

בין השנים 2009-2019 גדל תקציב בסיס משרד החינוך (מחירים שוטפים)

ב- 96% לעומת גידול של 31% בין השנים 2008-2000

ממוצע תקציב לתלמיד 2000-2018

התקציב הממוצע לתלמיד גדל בכ- 50% בין השנים 2009-2018 לעומת גידול של 15% בין השנים 2000-2008

תכניות משמעותיות בעשור האחרון

2008-2012 – רפורמת אופק חדש

- שינוי שבוע העבודה, למידה בקבוצות קטנות
- הגדלה משמעותית של שכר המורים

2008-2012 – הפחתת מספר תלמידים בכיתה (פעימה 1) – דיפרנציאלי

2009-2011 – תכניות התערבות – פדגוגיה, ערכים ואקלים – דיפרנציאלי

2009-2011 – חיזוק תשתיות ידע בצמתים קריטיים ביסודי ובחט"ב - שעות הוראה ופיתוח מקצועי

2011-2015 – ניהול עצמי בחינוך היסודי – דיפרנציאלי

תכניות משמעותיות בעשור האחרון

2011-2015 - התאמת מערכת החינוך למאה ה-21 – דיפרנציאלי

2012-2015 – חינוך חינם בגילאי 3-4 – דיפרנציאלי

2012-2013 – צהרונים בפריפריה (צילה) – דיפרנציאלי

2013-2017 – רפורמת "עוז לתמורה"

- שינוי שבוע העבודה, למידה בקבוצות קטנות
- הגדלה משמעותית של שכר המורים

2015-2019 – תקצוב דיפרנציאלי ביסודי ובחט"ב – דיפרנציאלי

תכניות משמעותיות בעשור האחרון

2015-2021 – כיתות קטנות בחינוך היסודי (פעימה 2) – דיפרנציאלי

2012-2013 – הרחבת מלגות והשאלת ספרי לימוד – דיפרנציאלי

2015 – התכנית ללמידה משמעותית

2014-2017 – בתי הספר של החופש הגדול – דיפרנציאלי

2015 – סייעת שנייה והצטיידות בגנים – דיפרנציאלי

2016-2017 – תכנית לאומית - מתמטיקה ומדעים - דיפרנציאלי

2016-2017 – תכנית אתגרים - תכנית אסטרטגית לחינוך בלתי פורמאלי והעצמת עובדי ההוראה במגזר הערבי

תכניות משמעותיות בעשור האחרון

2017 – חוגים בפריפריה – מחוז הצפון, מגזר חרדי, יוצאי אתיופיה

2017 – תכנית ניצנים – הרחבת סבסוד הצהרונים – דיפרנציאלי

2018 – ניצנים בחופשות – קייטנות בחנוכה ובפסח – דיפרנציאלי

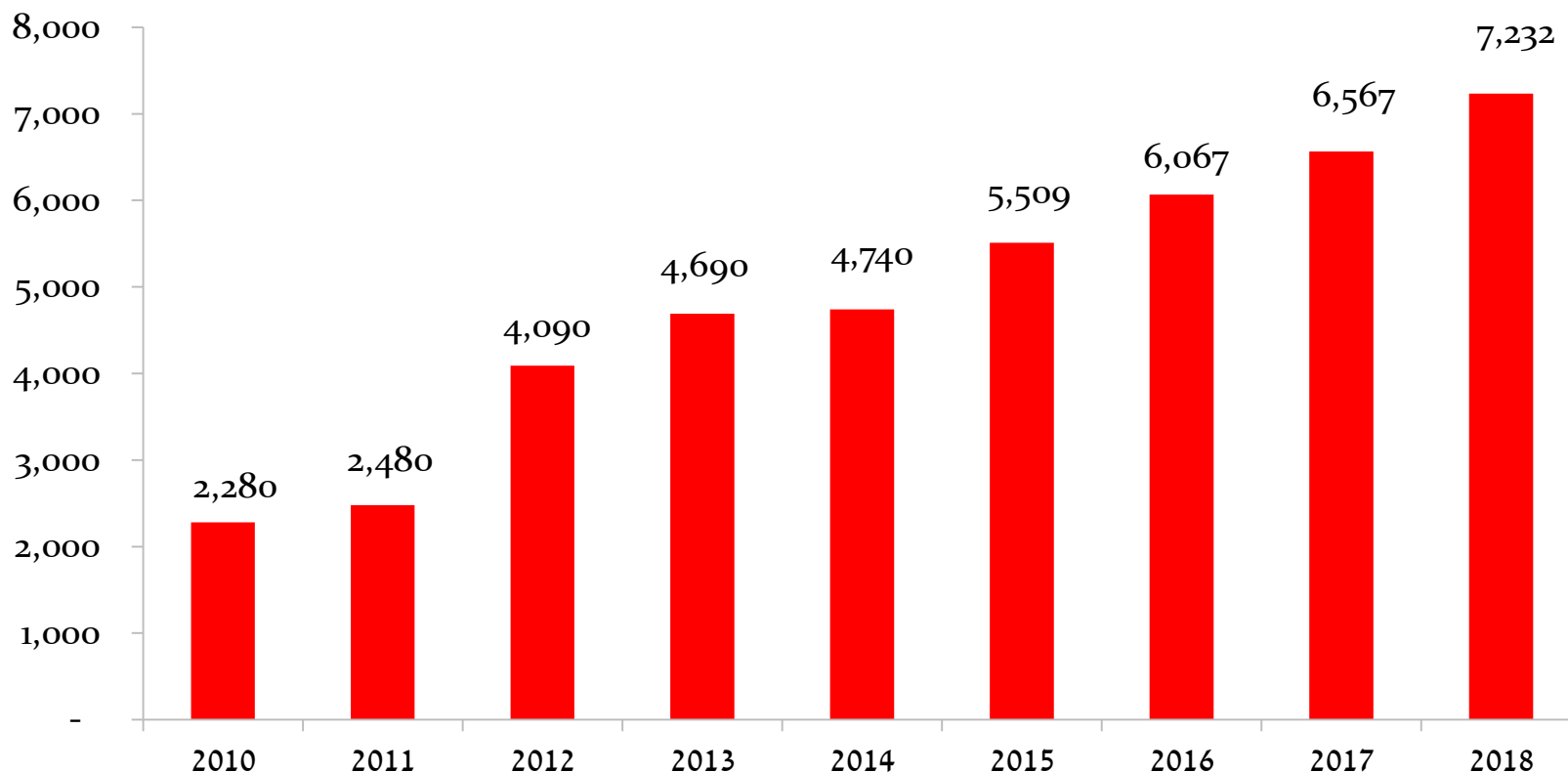
2018-2019 – שעות ותקציב שקלי להכלת תלמידים – דיפרנציאלי

2019 – תקציב דיפרנציאלי בחטיבה העליונה – דיפרנציאלי

2019 – פיילוט לחלופה לניהול עצמי בחט"ב - דיפרנציאלי

2019 – תכנית לטיפול מערכתי בבתי ספר אדומים - דיפרנציאלי

השקעה של המשרד בתכניות מרכזיות שמקלות על נטל התשלומים של ההורים (עלות באלפי ₪)

(1) כולל רק תכניות מרכזיות, שפועלות באופן רוחבי בכל מדינת ישראל (חינוך חינוך בגילאי 3-4, יום חינוך ארוך, צהרונים, סייעת שנייה, כיתות קטנות, בתי הספר של החופש הגדול)

(2) לא כולל הפחתה של מאות מיליוני שקלים בהוצאה השנתית של ההורים במערכת החינוך על ספרי לימוד, תשלומי הורים וצהרונים בעקבות הרפורמות שהשיק המשרד

מערכת החינוך במבחן התוצאה

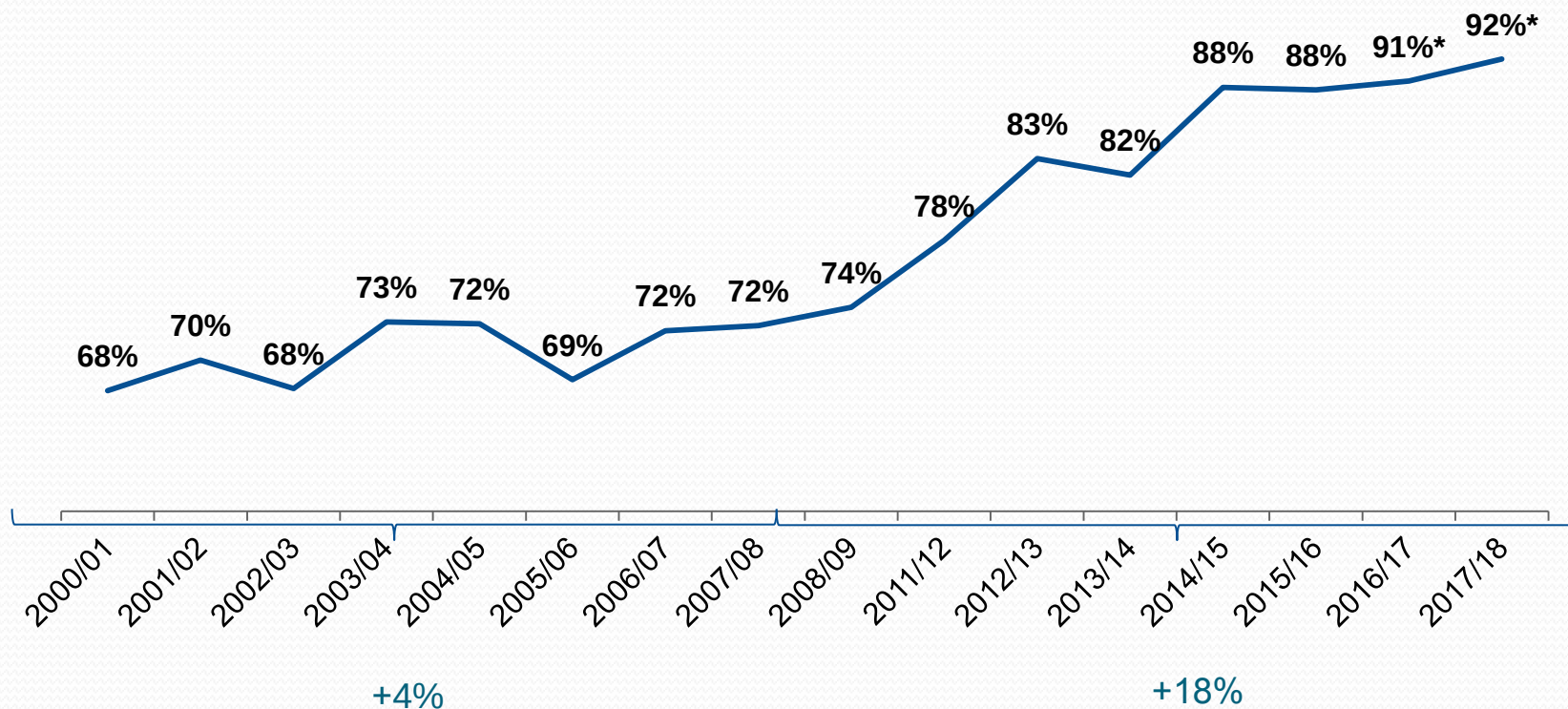
הפחתה משמעותית של נטל התשלומים על ההורים

הפחתה של אלפי שקלים למשפחות – דיפרנציאלי

✓	הפחתת מחירי ספרי הלימוד	300-500 ₪ לילד
✓	בי"ס של החופש הגדול + קייטנות	900-1600 ₪ לילד
✓	חינוך חינם בגילאי 3-4	7,800 ₪ לילד
✓	צהרונים – תכנית ניצנים	1,500 - 10,000 ₪ לילד

סה"כ חסכון שנתי למשפחה בסך: 10,500 – 19,900 ₪

שיעור השתתפות גילאי 3-4 בגני ילדים ציבוריים מתוך קבוצת הגיל

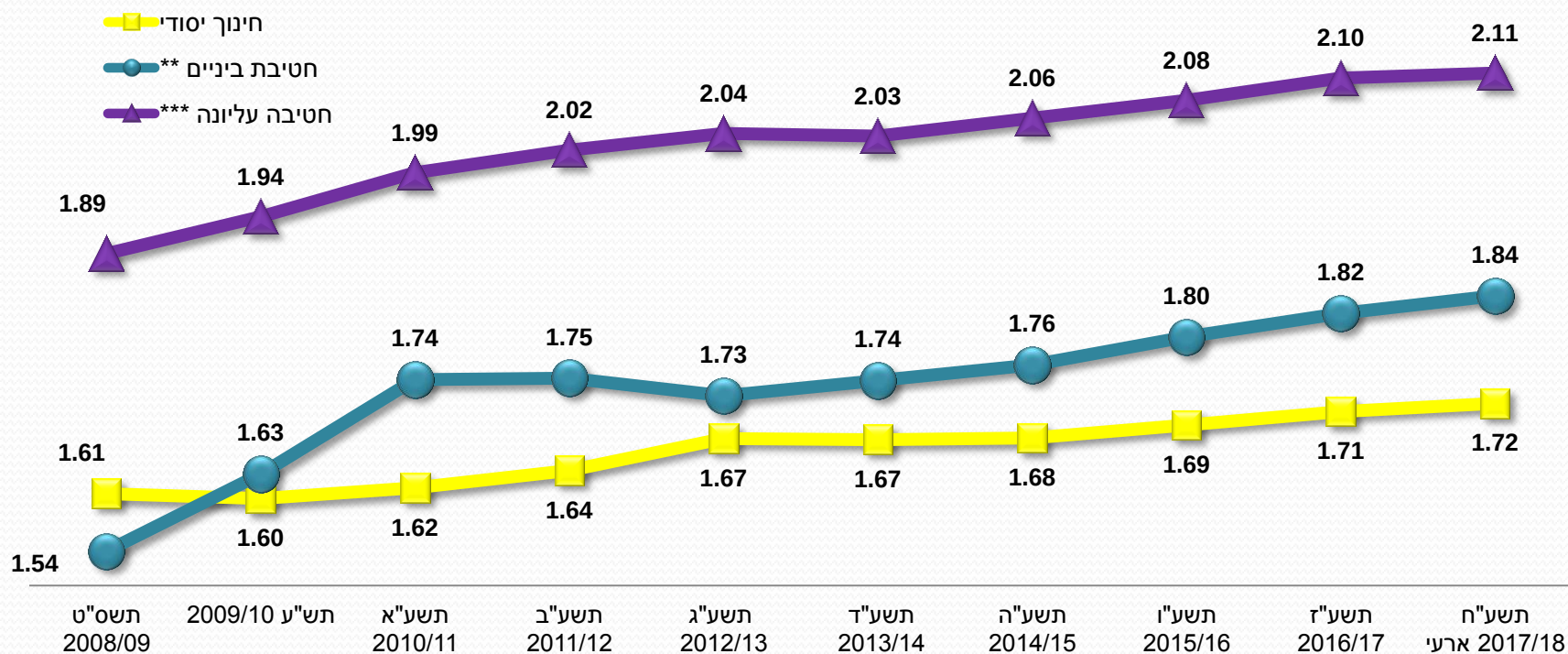

בעשור האחרון גדל שיעור ההשתתפות גילאי 3-4 בגני הילדים הציבוריים כחלק מיישום מסקנות ועדת טרכטנברג.

*על פי מספר הילדים בסוף שנה בעוד שאר נתוני ההשתתפות הם ביחס לחודש ינואר.

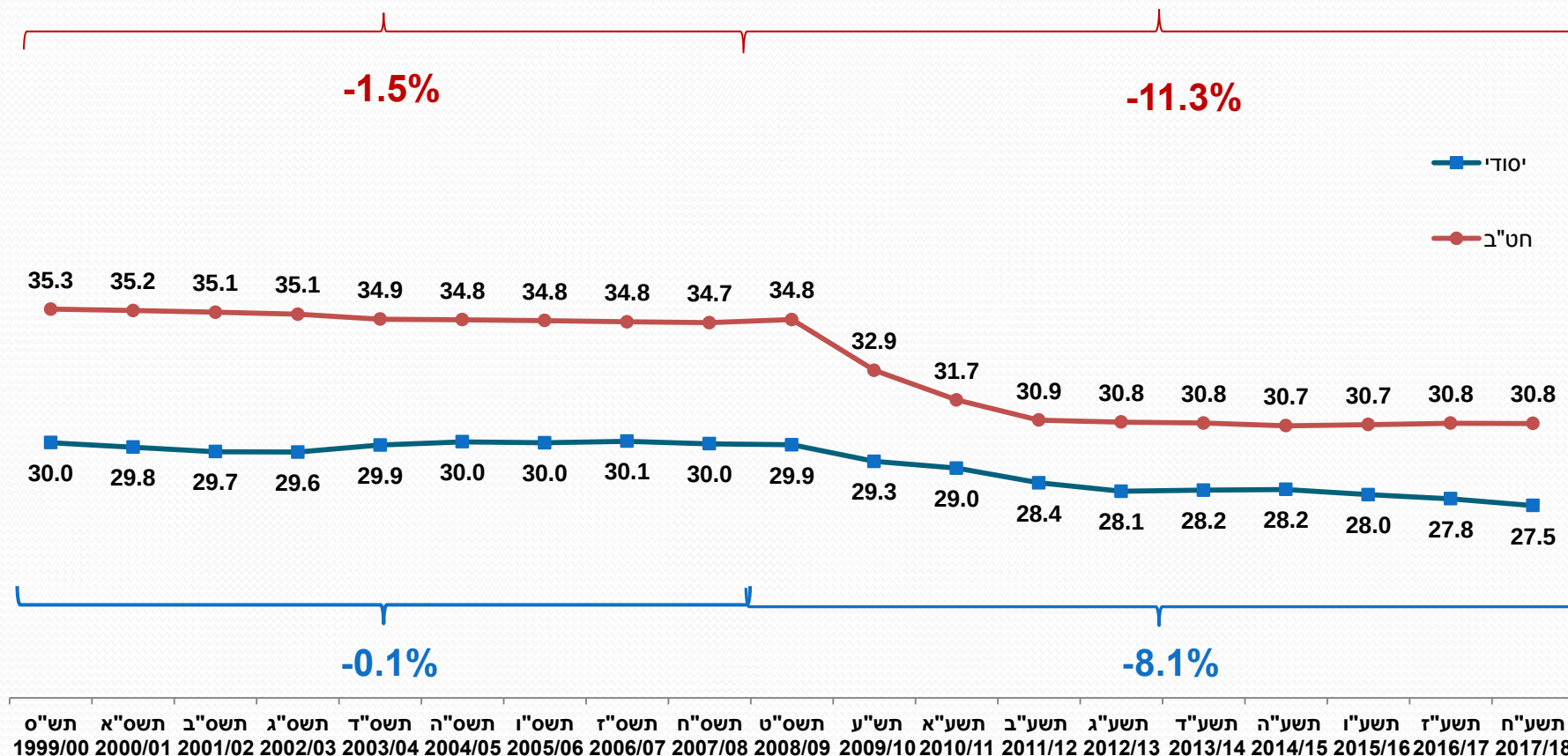
מקור הנתונים: שנתון הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ומשרד החינוך

ממוצע שעות לתלמיד* לפי שלבי חינוך בהרגיל בשנים 2008-2018

אחוז הגידול בממוצע השעות לתלמיד:
 ביסודי כ - 7%, חטיבת ביניים - 19% ובחטיבה עליונה - 12%

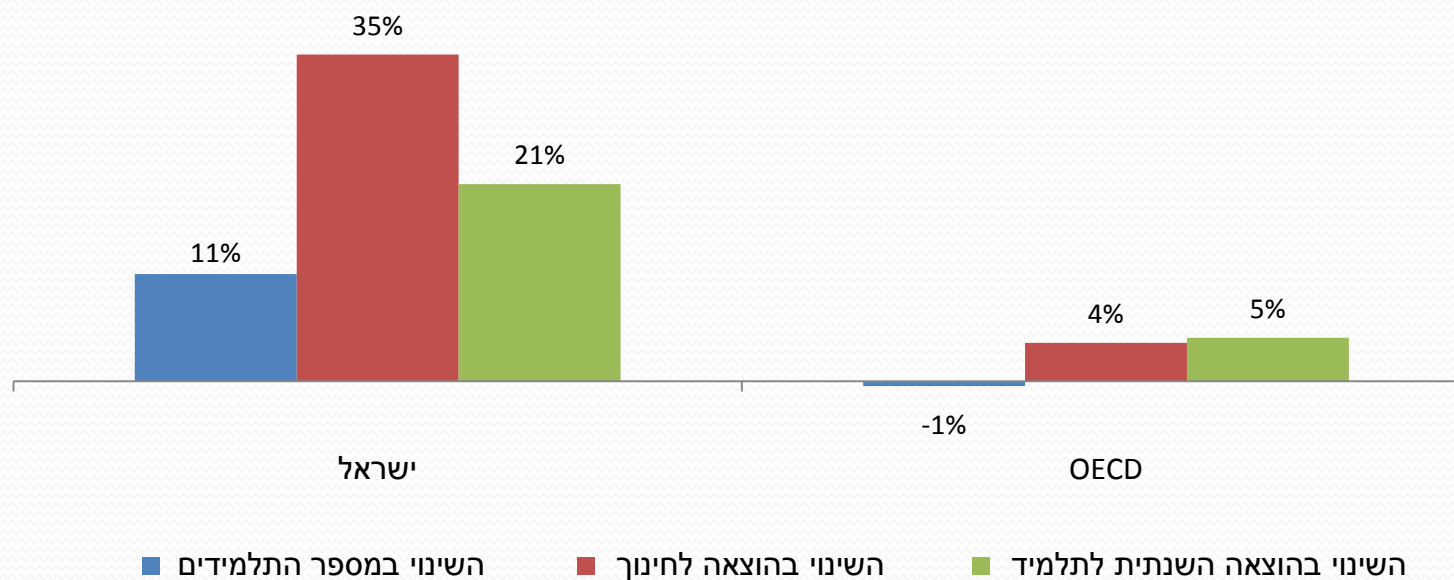
ממוצע תלמידים לכיתה נורמטיבית לפי חינוך

בעשור האחרון חלה האצה במגמת צמצום התלמידים בכיתה. בשנים 2009-2017 ירד מספר התלמידים ביסודי מ-30 תלמידים ל-27.5 בממוצע לכיתה, ירידה של כ-8% ובחט"ב מ-34.7 ל-30.8 תלמידים בכיתה ירידה של כ-11%. בעשור הקודם כמעט ולא היה שינוי בממוצע התלמידים בכיתה.

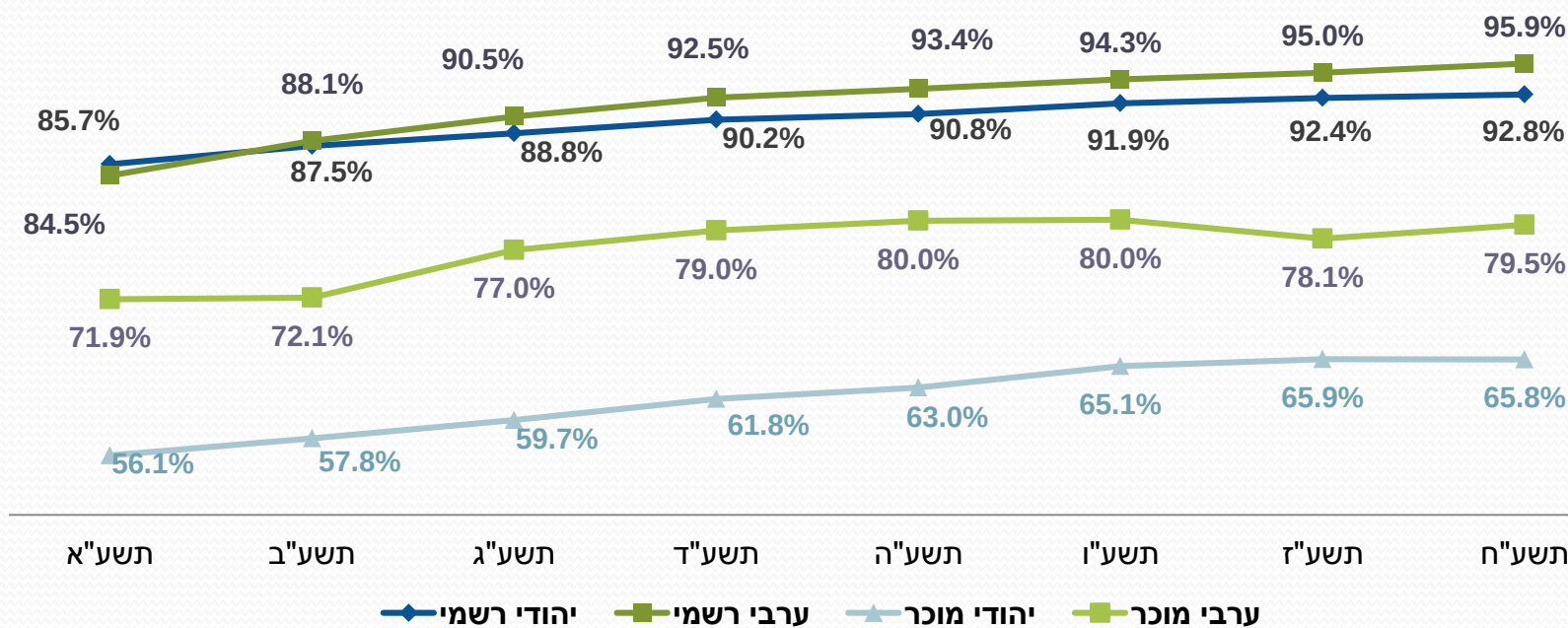
מקור הנתונים: משרד החינוך, המינהל לכלכלה ותקציבים (אגף כלכלה וסטטיסטיקה).

הגידול בהוצאה הלאומית לחינוך (2010-2015) בהשוואה ל-OECD

- על-פי נתוני ה-OECD, ההוצאה הלאומית לחינוך פר תלמיד ברמת עליה בעשור האחרון. ההוצאה השנתית בחינוך לתלמיד, בין השנים 2010-2015, גדלה ב- 21%. זאת למרות גידול טבעי מהגדולים בעולם.
- בשנים אלו ישראל דורגה במקום השני בגידול במספר התלמידים ב- 11%, ובמקום הראשון בשיעור הגידול של ההוצאה לחינוך ב- 35%.
- ¹⁴ למרות זאת, תקציב החינוך פר-תלמיד עדיין נמוכה בישראל ביחס למדינות ה-OECD

אחוז האקדמאים בקרב מורים בבתי הספר היסודיים* (לפי מעמד משפטי)

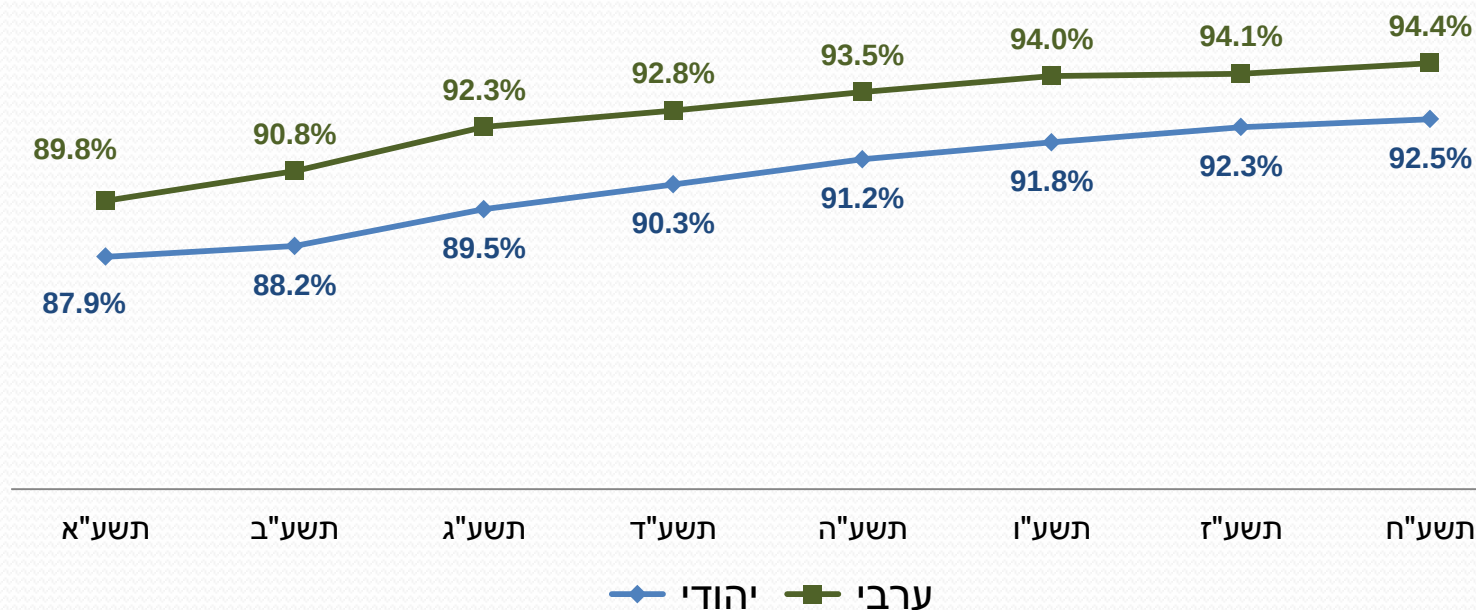

בין השנים תשע"א לתשע"ח, אחוז המורים בעלי תואר אקדמי בחינוך העברי הרשמי עלה בכ- 7.1% ובחינוך הערבי הרשמי חל גידול בכ- 10.9%.

* מורים בבתי הספר רשמיים ומוכרים (ללא מוסדות הפטור)

מקור הנתונים: משרד החינוך, המינהל לכלכלה ותקציבים (אגף כלכלה וסטטיסטיקה).

* אחוז האקדמאים בקרב מורים בבתי הספר העל היסודיים

בין השנים תשע"א לתשע"ח חל גידול של 4.6% בשיעור המורים בעלי תואר אקדמי בחינוך העברי והערבי.

* האוכלוסייה-מורים בבתי הספר רשמיים ומוכרים (ללא מוסדות הפטור) בעל יסודי כולל הן את חטיבות הביניים והן את החטיבות העליונות

מקור הנתונים: משרד החינוך, המינהל לכלכלה ותקציבים (אגף כלכלה וסטטיסטיקה).

אחוז הזכאים לבגרות מתוך סך התלמידים בי"ב

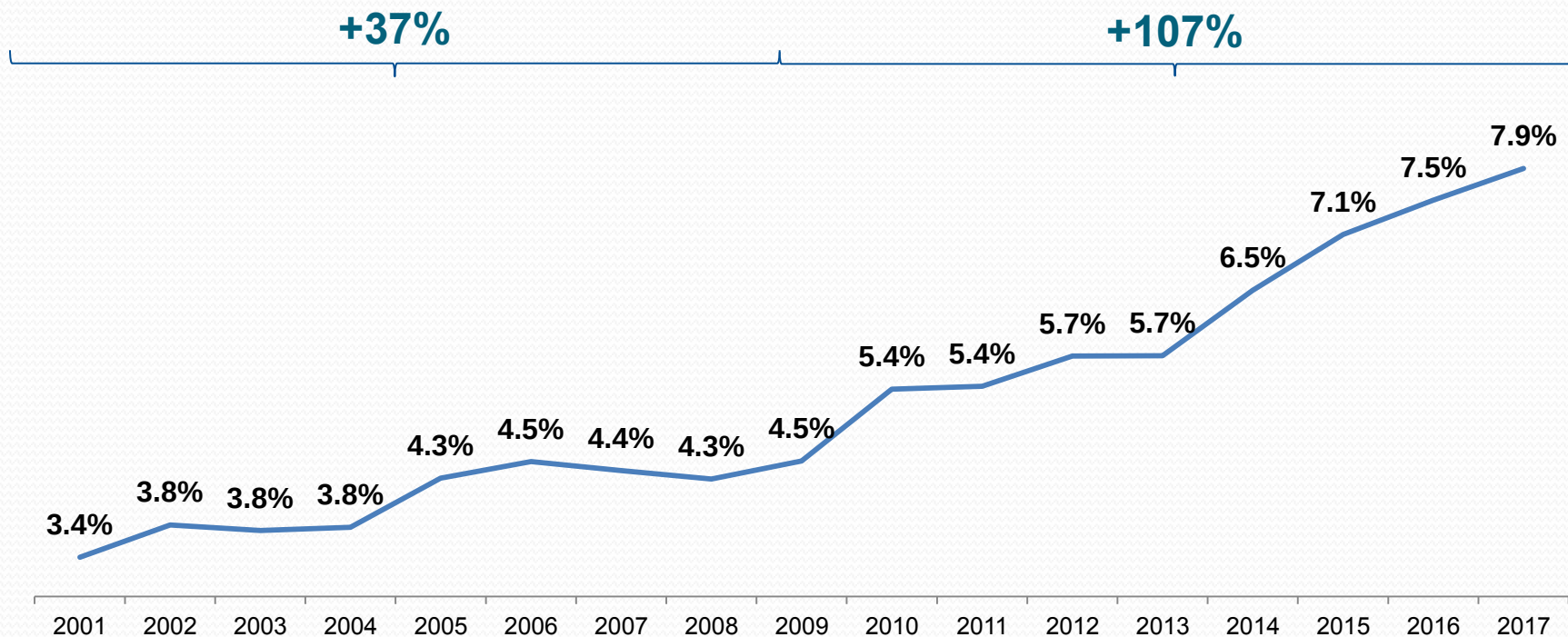

בעשור האחרון חל גידול של 18% בשיעור הזכאים מתוך סך תלמידי י"ב זאת לעומת ירידה ב- 7.5% בעשור הקודם.

* הניגשים והזכאים כוללים את נבחני הקיץ, נבחני מועד ב' החל מ- 2001 ונבחני המשנה במועד חורף העוקב החל משנת 2002.

מקור הנתונים: משרד החינוך, המינהל לכלכלה ותקציבים (אגף כלכלה וסטטיסטיקה)

שיעור המצטיינים בבגרות מהלומדים בכיתה יב'

בעשור האחרון שיעור הגידול בקרב המצטיינים בבגרות מהלומדים בכיתה יב', גדל ב- 107% לעומת שיעור גידול של 37% בעשור הקודם.

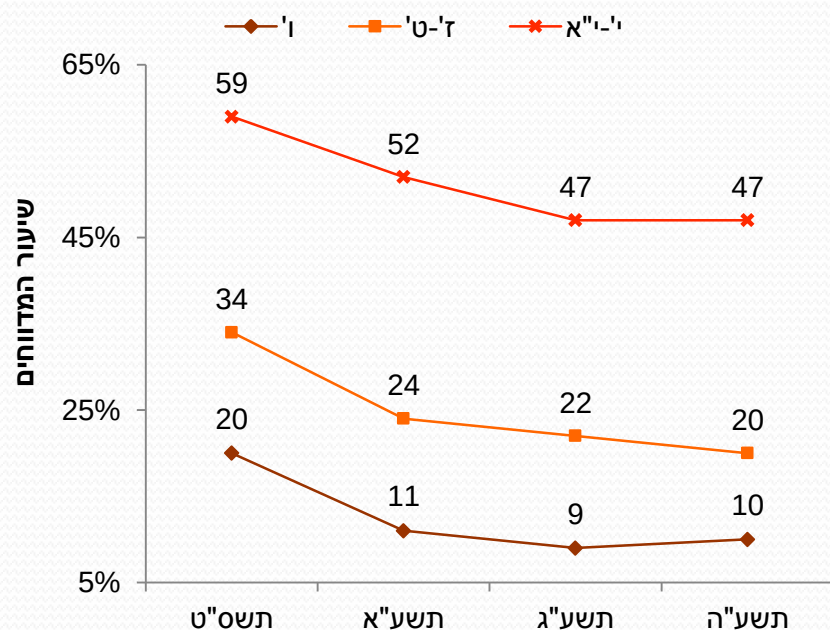
עד תשע"ו מצטיינים הנם זכאים לבגרות השייכים לקטגוריות הבאות:

- ממוצע משוקלל של כל ציוני התעודה לפחות 90, נבחן בלפחות 30 יח"ל ונבחן בלפחות 4 יח"ל מתמטיקה וב 5 יח"ל באנגלית.
 - ממוצע משוקלל של כל ציוני התעודה לפחות 95, נבחן בלפחות 25 יח"ל ונבחן ב 5 יח"ל במתמטיקה וב 5 יח"ל באנגלית.
- משנה"ל תשע"ז תעודת בגרות מצטיינת תוגדר באופן הבא: תעודת בגרות ברמת 5 יח"ל באנגלית ולפחות 4 יח"ל במתמטיקה, אשר ממוצע הציונים בה הוא לפחות 90 והיא כוללת הצטיינות בתכנית להתפתחות אישית ולמעורבות חברתית-קהילתית.

מבחני המיצ"ב – אקלים בית הספר במגמה רב שנתית – דיווחי תלמידים

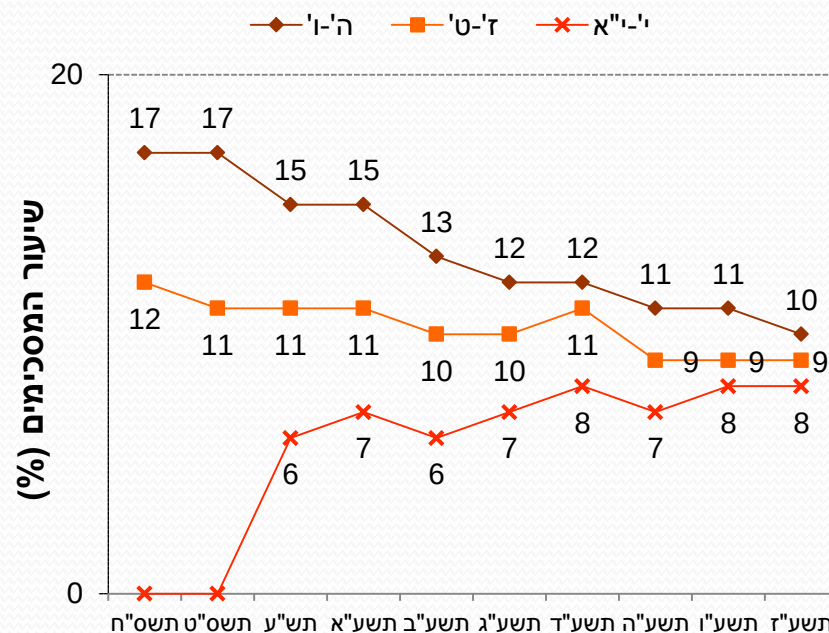
נתוני המדד המסכם בשנים תשס"ח-תשע"ו בכלל בתי הספר

שתיית בירה, בריזר או סמירנוף אייס

ו'	20%	11%	9%	10%
ז'-ט'	34%	24%	22%	20%
י-י"א	59%	52%	47%	47%

מעורבות באירועי אלימות

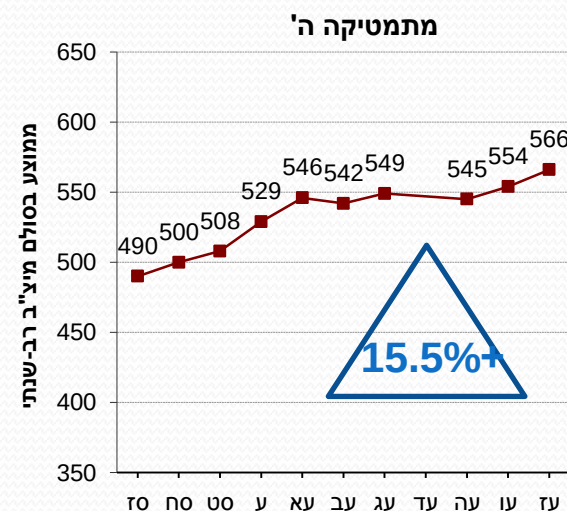
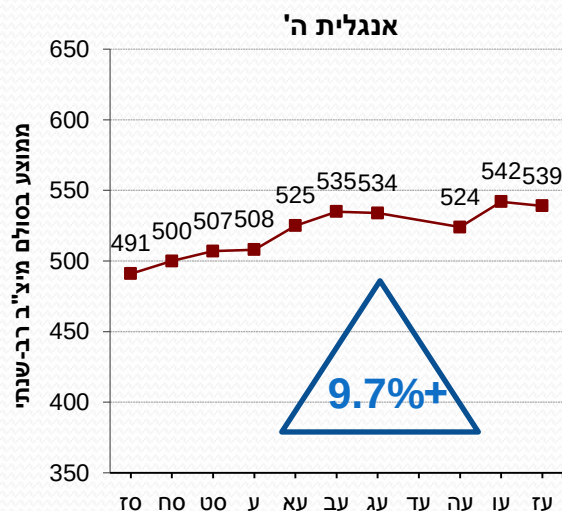
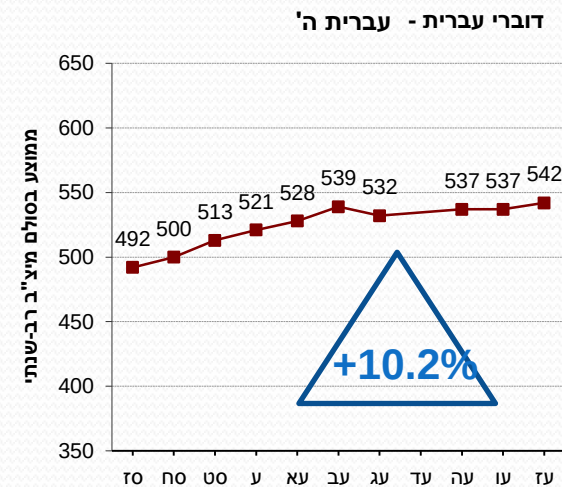
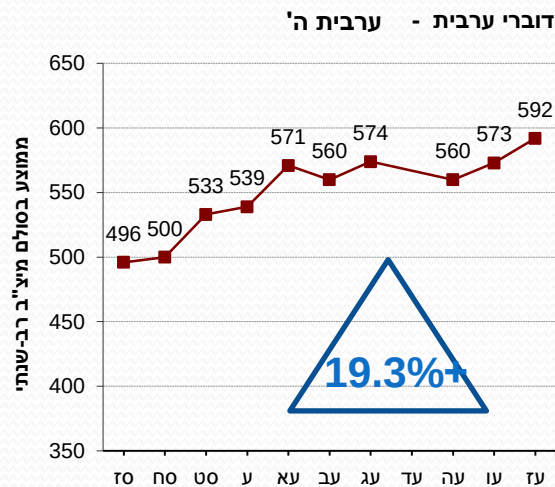
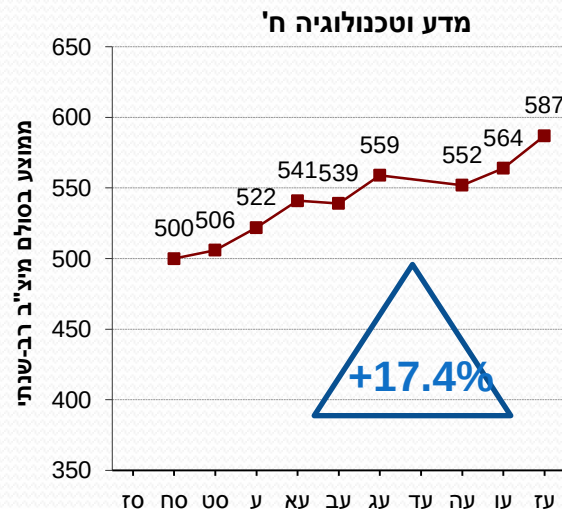

ה'ו'	17%	17%	15%	15%	13%	12%	12%	11%	11%	10%
ז'-ט'	12%	11%	11%	11%	10%	10%	11%	9%	9%	9%
י-י"א	-	-	6%	7%	6%	7%	8%	7%	8%	8%

בעשור האחרון, חלה ירידה מ- 17% ל- 10% בלבד במעורבות באירועי אלימות בכיתות הנמוכות

מבחני המיצ"ב – הישגי בתי הספר במגמה רב שנתית

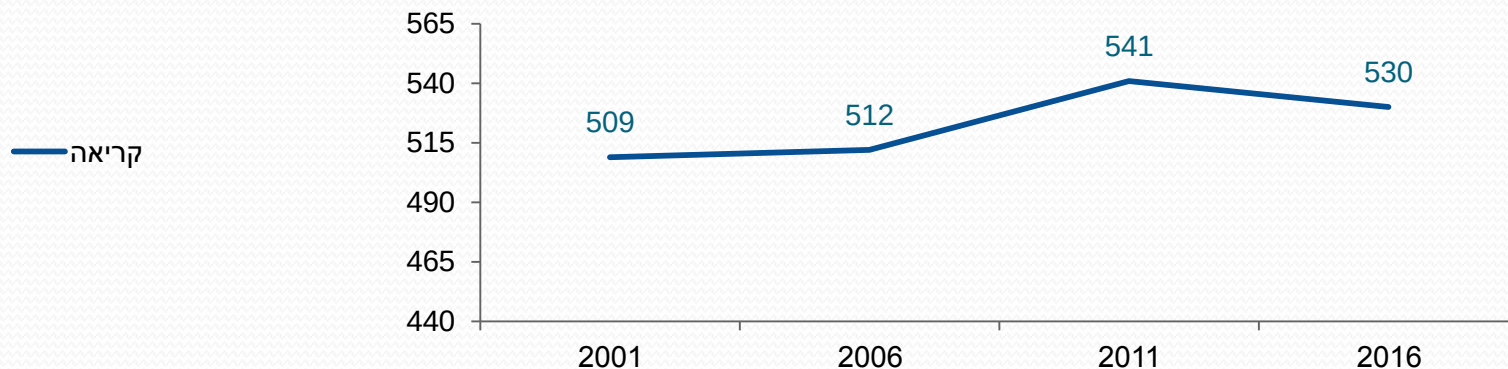
ממוצעי הציון הכולל לפי מקצוע לכיתות ה' ו-ח' בכלל בתי-הספר (תשס"ח-תשע"ז)

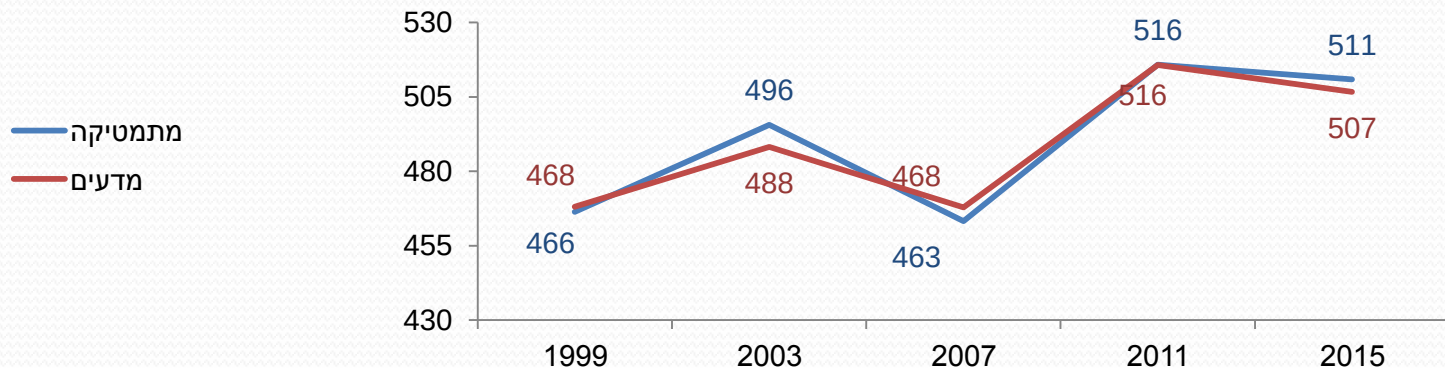
**בעשור האחרון,
ישראל משפרת
את ציוני
המיצ"ב בכלל
המבחנים בין
9.7% ל-
19.3%**

הישגי ישראל במבחנים הבינלאומיים

מחקר PIRLS (כיתות ד')

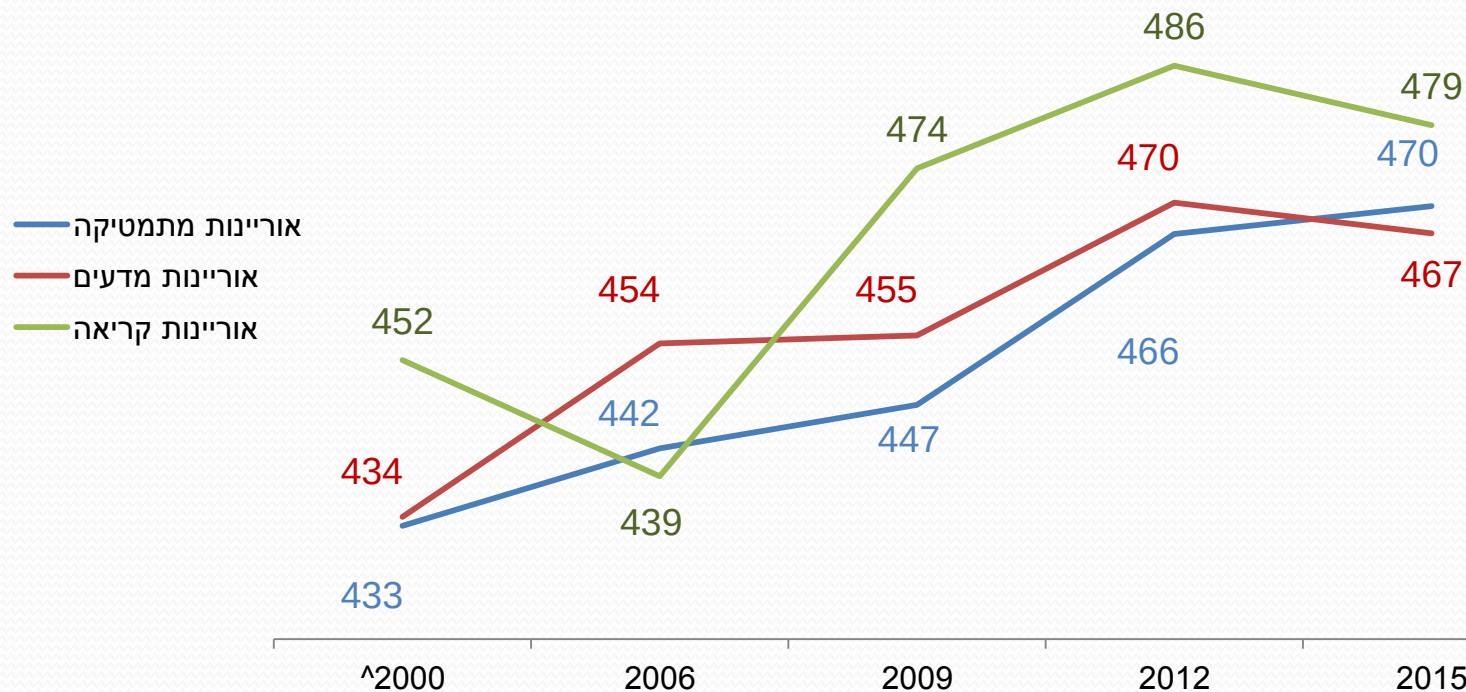
מחקר TIMSS (כיתות ח')

הישגי ישראל במבחנים הבינלאומיים: עלייה של 4.1% במבחני PIRLS בקריאה.

במבחני TIMSS קרוב ל-10% שיפור במבחני המתמטיקה ולמעלה מ-8% במבחני המדעים.

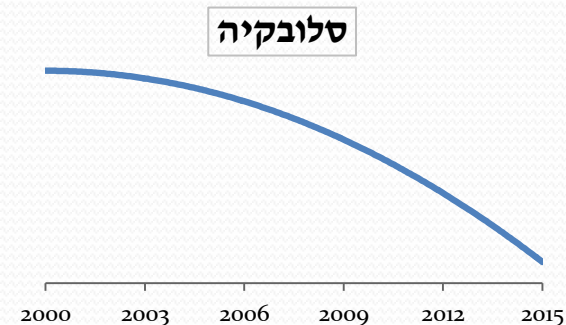
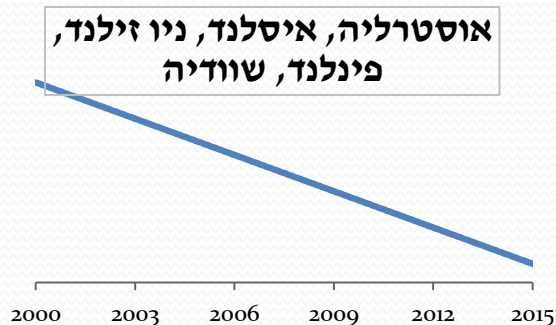
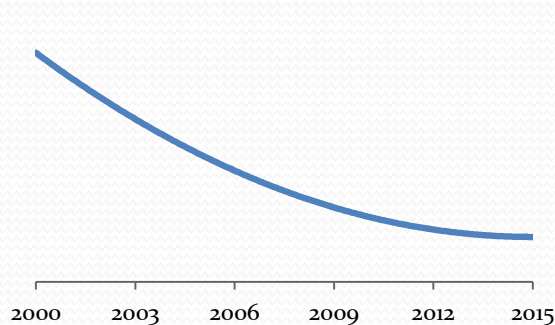
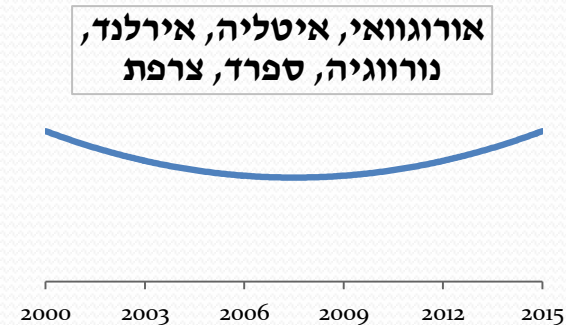
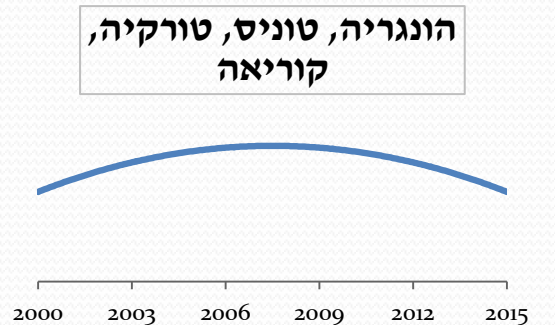
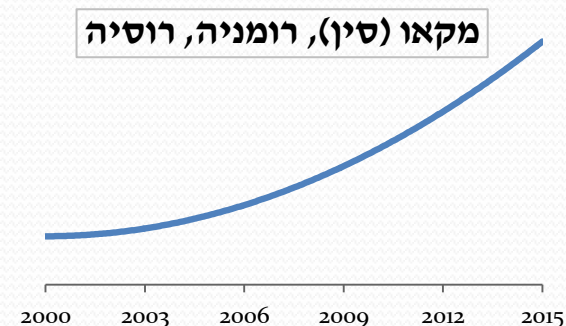
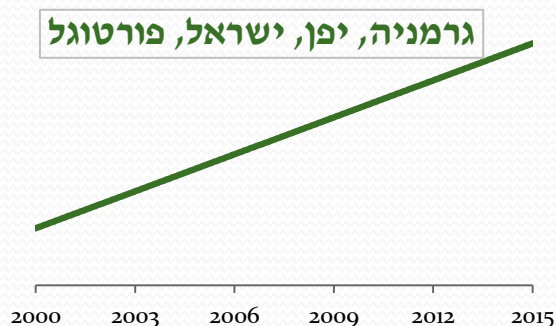
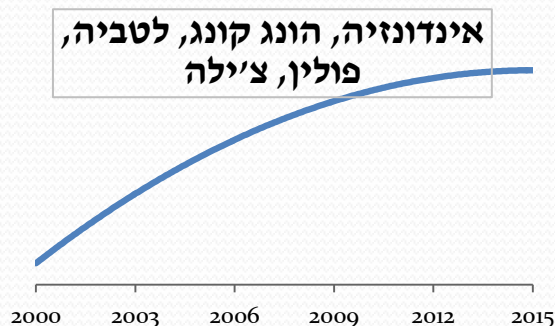
מבחני PISA (גיל 15) – מגמות רב שנתיות

ישראל משתפרת במבחני PISA: עלייה של 8.5% באוריינות מתמטיקה, 7.6% באוריינות מדעים וקרוב ל-6% באוריינות קריאה.

מבחני PISA – מגמות רב שנתיות - אוריינות קריאה

האצה בישראל במגמת השינוי ארוכת הטווח בהשוואה ל 42 מדינות OECD

התפתחויות במערכת החינוך ברמת הישגי המערכת

- **שינוי מהותי חל בשיעור הזכאים לבגרות**
משנת תש"ס ועד לנתוני תשס"ח שיעור הזכאים לתעודת בגרות גדל בשיעור של 15%. ב-10 שנים האחרונות שיעור הגידול הוא 47%.
- **שיפור מהותי באיכות תעודת הבגרות**
- **שיפור מהותי בציוני המיצ"ב**
בעשור האחרון, יש שיפור בכלל המבחנים בין 9.7% ל-19.3%.
- **ירידה באירועי אלימות ושימוש באלכוהול**
- **הישגי ישראל במבחנים הבינלאומיים רבים השתפרו בשנים האחרונות.**
ב – 8 שנים האחרונות משפרת ישראל את תוצאות מבחני המתמטיקה ובמדעים בכיתות ח' במבחני TIMSS, ב-10% ו-8% בהתאמה. מגמה דומה ניתן לראות גם במבחנים הבינלאומיים האחרים כדוגמת PISA ו PIRLS כאשר ב-8 שנים הקודמות להם ציוני התלמידים דשדשו.
- **ישראל היא בין המדינות להן נרשמת, על-פי ניתוח ארגון ה- OECD האצה בתוצאות החיוביות.**

שקיפות במערכת החינוך

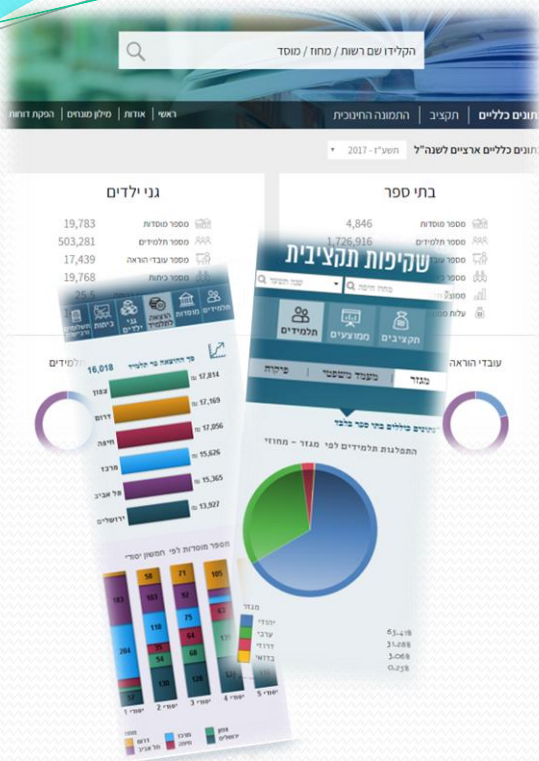
שקיפות בחינוך

החל משנת 2014 מפרסם המשרד את נתוני השקיפות בה ניתן לראות את הנתונים עבור השנים תשע"ב, תשע"ד – תשע"ו.

מערכת השקיפות מציגה נתונים ברמת מוסד ורשות:

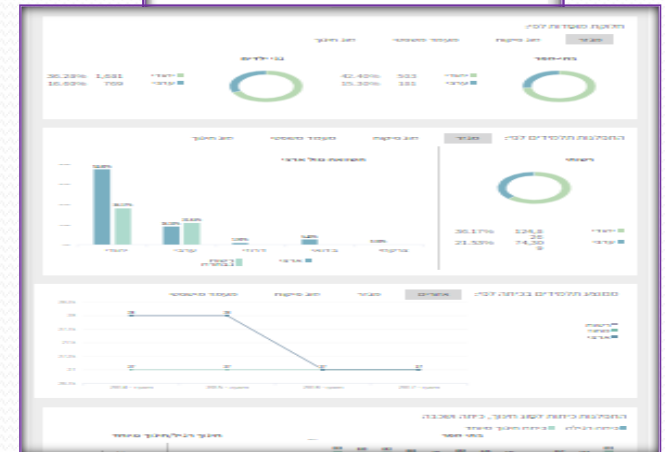
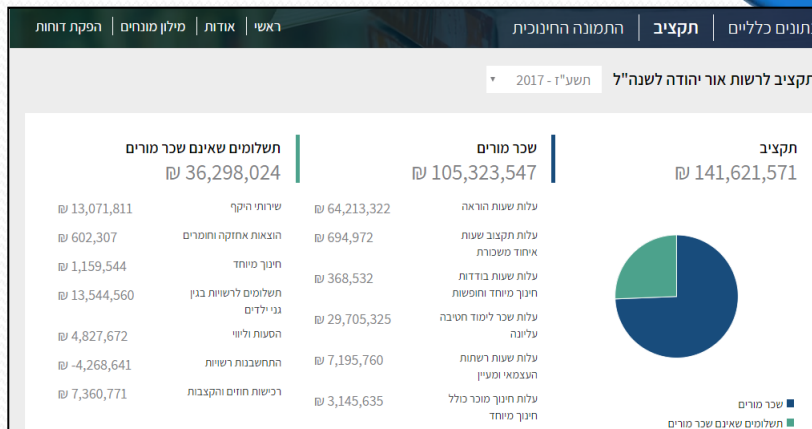
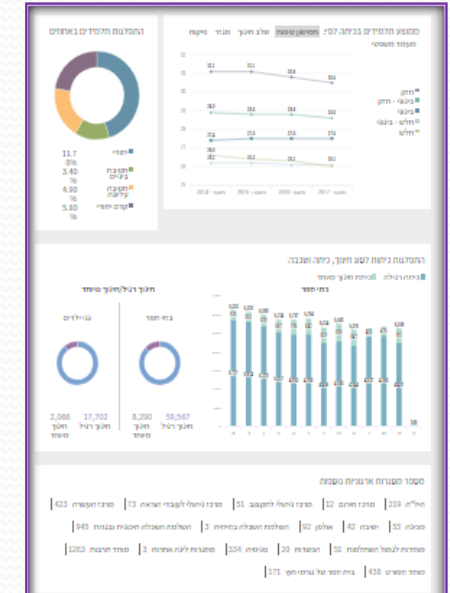
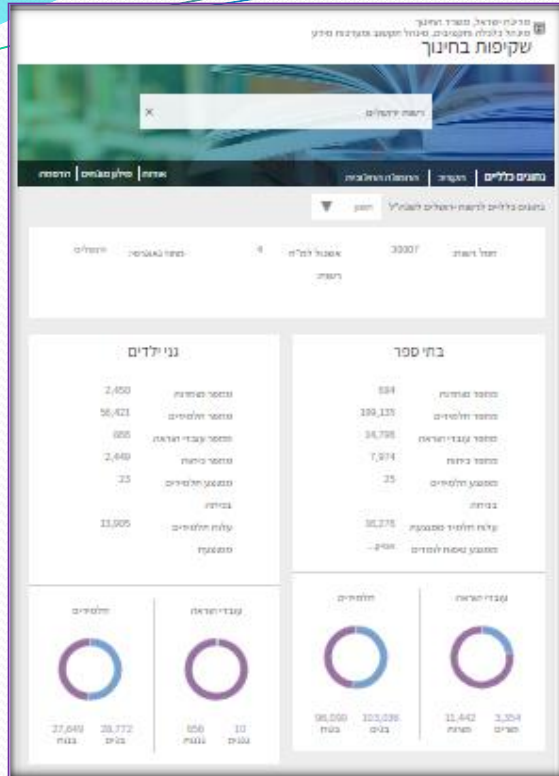
- שעות הוראה ושכר המורים
- תשלומים לרשויות ולבעלויות
- תוכניות פדגוגיות, רכישות והקצבות
- התמונה החינוכית – הצגת מדדים תוצאתיים

בשנת 2017, שודרגה טכנולוגית, מערכת המידע ושופרה הנגשת המידע בממשק ידידותי כולל התאמה לגרסת מובייל

שקיפות בחינוך

"שקיפות חינוכית"
מערכת פתוחה לציבור
שמציגה ברמת מוסד
ורשות את נתוני
התשומות והתוצאות

שקיפות בחינוך

